

ความต้องการใช้บริการห้องสมุดของข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

นางสาว นลินี วงศ์ณะชัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๖๖

ISBN 974-562-266-4

007735

I159191A6

THE NEEDS FOR LIBRARY SERVICES OF THE NATIONAL RESEARCH COUNCIL STAFF

Miss Nalinee Vongthanachai

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Library Science

Graduate School

Chulalongkorn University

1983

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความต้องการใช้บริการห้องสมุดของข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการ
วิจัยแห่งชาติ

โดย นางสาว นลินี วงศ์ณะชัย

ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรรณพิมล กุลบุญ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

พรรณพิมล กุลบุญ
.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประดิษฐ์ บุญนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ดร.ณัฐ ธีระนันทน์
.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มล.จ้อย นันทวิชรินทร์)

พรรณพิมล กุลบุญ
.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรรณพิมล กุลบุญ)

ชลธิชา สุทธินิรันดรกุล
.....กรรมการ
(อาจารย์ ชลธิชา สุทธินิรันดรกุล)

สมจิตต์ แสนหอม
.....กรรมการ
(นาย สมจิตต์ แสนหอม)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในด้านการจัดบริการของห้องสมุดสำนักงานฯ ส่วนใหญ่ยังไม่สนองความต้องการของข้าราชการ ยกเว้นเวลาทำการของห้องสมุด สำหรับด้านที่เป็นปัญหานั้น ข้าราชการมีความคิดเห็นว่าห้องสมุดมีสถานที่คับแคบและจำนวนวัสดุครุภัณฑ์ไม่พอเพียง รวมทั้งระบบจัดเก็บสิ่งพิมพ์หลายระบบเกินไป และได้เสนอแนะให้ห้องสมุดเพิ่มจำนวนบุคลากร และสิ่งพิมพ์ทุกสาขาและทุกประเภท ตลอดจนมีความเห็นว่าห้องสมุดควรปรับปรุงบริการและกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีอยู่

สำหรับความต้องการบริการและกิจกรรมของห้องสมุดนอกเหนือจากที่มีอยู่ เจ้าหน้าที่วิเคราะห์โครงการวิจัยต้องการให้ห้องสมุดสำนักงานฯ จัดบริการข้อมูลทันสมัยที่เลือกตามความสนใจของผู้ใช้ ส่วนข้าราชการในตำแหน่งอื่น ๆ ต้องการการรวบรวมบรรณานุกรม เฉพาะ เรื่องสูงกว่าบริการอื่น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหารสำนักงานฯ คือ ควรจัดให้ห้องสมุดมีสถานที่ที่เหมาะสมกว่าปัจจุบัน โดยมีเนื้อที่ห้องสมุดที่ได้สัดส่วนกับจำนวนผู้ใช้บริการและการขยายตัวของห้องสมุด ตลอดจนควรกำหนดนโยบายที่แน่นอนเกี่ยวกับขอบเขตของทรัพยากรและบริการของห้องสมุด

ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหารห้องสมุด คือควรกำหนดระบบจัดเก็บสิ่งพิมพ์ให้แน่นอน ควรพิจารณางบประมาณ เพื่อเพิ่มจำนวนวัสดุครุภัณฑ์ ควรร่วมมือกับกองอื่น ๆ ของสำนักงานฯ ในการรวบรวมเอกสารการวิจัยจากหน่วยงานวิจัยต่าง ๆ ควรเพิ่มจำนวนบุคลากรห้องสมุด โดยเฉพาะบุคลากรระดับเจ้าหน้าที่ห้องสมุดและผู้ที่มีความรู้ในสาขาวิชา เฉพาะ รวมทั้งควรส่งเสริมบุคลากรห้องสมุดให้มีโอกาสศึกษาต่อหรือฝึกอบรมเพิ่มเติมในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะสำหรับบรรณารักษ์คือ ควรปรับปรุงการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับทรัพยากรและบริการห้องสมุด ควรปรับปรุงบริการต่าง ๆ ที่มีอยู่ ตลอดจนควรจัดบริการเพิ่มขึ้น ได้แก่ บริการข้อมูลทันสมัยที่เลือกตามความสนใจของผู้ใช้ และการรวบรวมบรรณานุกรม เฉพาะ เรื่องซึ่งข้าราชการมีความต้องการสูงกว่าบริการอื่น

theses were publications the NRC staff mainly used. And the highly used services were circulation and reading service respectively.

As to their problems, the result showed that the actual services did not fulfill the needs of the NRC staff except the library hours. They indicated that the library space and facilities were inadequate and systems for collection organization were too numerous; and suggested that library personnel should be increased as well as the acquisition of publications in many more types and subjects. Improvement of the library services and activities was also recommended.

In addition to the actual library services and activities, the research project analysts wanted the library to provide the selective dissemination of information (SDI) service while the officers in other positions desired subject bibliographies compilation than any other services.

Recommendations

Recommendation to the NRC administrators is to provide more suitable library location with adequate space in proportion to the number of the users and the projected expansion of the library. Stated solid policy upon the scope of library resources and services is also recommended

Chief librarian is recommended to settle more suitable systems for collection organization; to acquire more budget to be sufficient for the procurement of additional facilities; to cooperate with other NRC divisions in order to obtain more research publications from other research agencies; and to increase library personnel especially non-professional staff and subject specialists. Promotion of library personnel by providing them opportunities to be trained in appropriate educational

program is recommended as well.

Recommendation to the librarians is to improve public relations about library resources and services; and also to improve other actual services and activities. Additional suggestion is to provide the SDI service and subject bibliographies compilation which the NRC staff highly require.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยความร่วมมือของข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการ
วิจัยแห่งชาติ ในการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ในการตอบแบบสอบถาม ตลอดจนในการช่วยแจก
และรวบรวมแบบสอบถาม ผู้วิจัยจึงขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนเหลือไว้ ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณต่อผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรรณพิมล กุลบุญ
อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำตลอดจนช่วยแก้ไขงานวิจัยนี้ด้วยดีตลอดมา
รวมทั้งขอกราบขอบพระคุณต่อผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มล.จ้อย นันทิวิชรินทร์
อาจารย์ชลธิชา สุทธินิรันดรกุล และนายสมจิตต์ แสนหอม หัวหน้ากองบริการเอกสาร
และห้องสมุด ผู้เป็นประธานและกรรมการตรวจงานวิจัยฉบับนี้ทุกท่าน

นลินี วงศ์ธนะชัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ณ
รายการตารางประกอบ	ญ
บทที่	
๑ บทนำ	๑
ความเป็นมาของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๒
สมมติฐาน	๓
ขอบเขตของการวิจัย	๓
วิธีดำเนินการวิจัย	๓
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	๔
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๕
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	๕
๒ ห้องสมุดเฉพาะและบริการ	๑๑
บริการและกิจกรรมต่าง ๆ ของห้องสมุดเฉพาะ	๑๓
กองบริการเอกสารและห้องสมุด สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ	๓๐
๓ วิธีดำเนินการวิจัยและผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๓๗
กลุ่มประชากร	๓๗
การสร้างแบบสอบถาม	๓๗
การเก็บรวบรวมข้อมูล	๓๘
การวิเคราะห์ข้อมูล	๓๘
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๓๘
๔ สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	๗๐
สรุปผลการวิจัย	๗๐
อภิปรายผล	๗๘

ข้อเสนอแนะ	๘๘
แนวทางสำหรับการวิจัยในอนาคต	๙๓
บรรณานุกรม	๙๔
ภาคผนวก	๙๕
ประวัติผู้เขียน	๑๑๓

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่	หน้า
๑ จำนวนประชากรตัวอย่างและจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	๓๘
๒ ข้าราชการผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศคิดเป็นร้อยละ	๔๐
๓ ข้าราชการผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามช่วงอายุคิดเป็นร้อยละ	๔๑
๔ ข้าราชการผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระยะเวลาทำงานในสำนักงานฯ คิดเป็นร้อยละ	๔๑
๕ ข้าราชการผู้ตอบแบบสอบถามที่เคยและไม่เคยใช้ห้องสมุดสำนักงานฯ คิดเป็นร้อยละ	๔๓
๖ ข้าราชการที่เคยและไม่เคยใช้ห้องสมุดสำนักงานฯ จำแนกตามเพศ คิดเป็นร้อยละ	๔๓
๗ ข้าราชการที่เคยและไม่เคยใช้ห้องสมุดสำนักงานฯ จำแนกตามช่วงอายุคิดเป็น ร้อยละ	๔๔
๘ ข้าราชการที่เคยและไม่เคยใช้ห้องสมุดสำนักงานฯ จำแนกตามระยะเวลา ทำงานในสำนักงานฯ คิดเป็นร้อยละ	๔๔
๙ เหตุผลของข้าราชการที่ไม่เคยใช้ห้องสมุดสำนักงานฯ คิดเป็นร้อยละ	๔๖
๑๐ วัตถุประสงค์ในการใช้ห้องสมุดของข้าราชการที่เคยใช้ห้องสมุดสำนักงานฯ คิดเป็นร้อยละ	๔๗
๑๑ ความถี่ในการเข้าใช้ห้องสมุดของข้าราชการคิดเป็นร้อยละ	๔๘
๑๒ ช่วงเวลาต่าง ๆ ที่ข้าราชการขอใช้ห้องสมุดคิดเป็นร้อยละ	๕๐
๑๓ วิธีการค้นหาหนังสือที่ต้องการจากห้องสมุดของข้าราชการคิดเป็นร้อยละ	๕๐
๑๔ ค่าเฉลี่ยน้ำหนักการใช้สิ่งพิมพ์ของห้องสมุดสำนักงานฯ ของข้าราชการ	๕๑
๑๕ ค่าเฉลี่ยน้ำหนักการใช้บริการและกิจกรรมของห้องสมุดสำนักงานฯ ของ ข้าราชการ	๕๒
๑๖ ค่าเฉลี่ยน้ำหนักปัญหาด้านอาคารสถานที่	๕๔
๑๗ ค่าเฉลี่ยน้ำหนักปัญหาด้านวัสดุครุภัณฑ์	๕๔
๑๘ ค่าเฉลี่ยน้ำหนักปัญหาด้านสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ	๕๕
๑๙ ค่าเฉลี่ยน้ำหนักปัญหาด้านระบบจัดเก็บสิ่งพิมพ์และเครื่องช่วยค้น	๕๕

ตารางที่		หน้า
๒๐	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักปัญหาด้านบริการและกิจกรรมต่าง ๆ	๕๗
๒๑	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักปัญหาด้านบุคลากรที่ให้บริการ	๕๘
๒๒	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักปัญหาด้านเวลาทำการของห้องสมุด	๕๘
๒๓	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความต้องการใช้บริการห้องสมุดสำนักงานฯ ของข้าราชการ	๕๙

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย